

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Paștile și noul calendar

După ce calendarul îndreptat a fost introdus în toamna trecută fără dificultățile de cari se temea o lume întreagă, în mod firesc urmează acum ca să se delătore și cea din urmă greutate, rămasă nedecisă definitiv, și anume data prăznuirii Paștilor.

În acest scop Sf. Sinod a încredințat pe învățatul profesor Dr. Const. Chiricescu să elaboreze un studiu și un proiect. Și dl Chiricescu cu o vastă erudiție și multă tragere de inimă a prezentat Sfântului Sinod un studiu precis, lucrat până în amănunte.

Cu ocazia schimbării calendarului în toamna trecută Sf. Sinod decretase pentru anul 1925 menținerea Păscăliei vechi. Acum chestiunea reclamă o clarificare definitivă. În acest punct pot veni în combinație două modalități: ori urcarea Păscăliei vechi cu cele 13 zile suprimate, fără de a schimba nimic din ea, ori adaptarea acestei Păscălii normelor de schimbare ale calendarului.

Dl Chiricescu constată dela început că prima modalitate nu se poate menține din motivul că toate datele lunare din vechea Păscălie în calendarul cel nou nu mai cad pe ziua de acolo ci pe ziua următoare. În chipul acesta ziua de 14 Octomvrie când s'a schimbat calendarul după această Păscălie a căzut pe Luni, în calendarul schimbat a căzut însă Marți. Acestei treceri sunt supuse în consecință toate zilele următoare.

După Păscălia veche în 1926 Paștile cad pe 19 Aprilie, adică Luni. Făcând urcarea Păscăliei cu cele 13 zile ar urma ca Paștile să cadă deci pe ziua de 2 Mai.

Faptul acesta aduce în sine împrejurarea că în 1926 postul Sânpetrului ar face numai o singură zi, iar de es. în 1929 când Paștile ar

cădea (22 Aprilie + 13 = 5 Mai) în 5 Mai postul acesta ar fi desființat cu totul.

Urmează apoi că prin urcarea cu cele 13 zile s'ar schimba dispoziția dela Niceea, care a stabilit data Paștilor între 22 Martie și 25 Aprilie și s'ar muta între 4 Aprilie și 8 Mai, ceea ce ar face ca postul de mai sus să se reducă cu 13 zile și să se desființeze în anumiți ani cu totul.

Păscălia fiind calculată după calendarul vechiu în mod fatal a rămas și ea în urmă cu cele 13 zile din cauza celor 11 ore 14 minute și 2 secunde. Aplicată asupra calendarului nou ea își va menține și în viitor scăderea aceasta și se va depărta tot mai mult de calendarul real. Astfel de es. în anul 9943 urcarea Păscăliei ar reclama 77 zile căzând atunci Paștile după stilul vechiu la 1 Aprilie, ceea ce corespunde la 29 Iunie din calendarul îndreptat. În anul 31070 urcarea Păscăliei se va face cu 240 zile iar Paștile dela 17 Aprilie stil vechiu ar cădea la 25 Dec. din calendarul îndreptat.

Din cele expuse rezultă, deci, că dacă Păscălia veche s'ar menține în pervazul calendarului nou, atunci s'ar nesocoti nu numai rezultatele la cari a ajuns știința astronomică, în privința măsurării timpului, ci și hotărîrea dela Niceea, pri ncare, în prima linie, s'a restabilit echinocțiul de primăvară pe data de 21 Martie și s'a poruncit ca serbarea Paștilor creștinești să se facă în prima Duminecă de după luna plină, din ziua echinocțiului sau următoare echinocțiului de primăvară.

Mai rezultă apoi, că urcarea Păscăliei cu zilele ce trebuie să se suprimate, nu satisface nici hotărîrea Sfântului Sinod al nostru, de a se transpune vechea Păscălie în cadrele nou îndreptatului Calendar, fără a se aduce vre-o schimbare vechei rânduieli dela Niceea.

Urcarea, deci, urmează a fi înlăturată.

Consecința logică nu este alta decât acceptarea modalității a doua, de a concorda și Păscălia cu modificările astronomice ale calendarului. Bazele acestei adaptări ar fi juste și canonice:

1. Menținerea echinocțiului de primăvară la 21 Martie, cum au hotărît Sfinții Părinți întruniți în sinodul întâi icumenic dela Niceea, adică la data lunară în care ziua are tot atâtea ciasuri câte are și noaptea, primăvara, așa cum s'a chibzuit științificește a fi și în calendarul îndreptat.

2. Prăznuirea Paștilor numai între 22 Martie și 25 Aprilie inclusiv și în calendarul îndreptat, adică în intervalul de 35 ani de zile hotărît la Niceea, pentru data Duminecii Paștilor.

3. Rânduilele canonice și liturgice, hotărîte de biserică, în legătură cu sărbătoarea Paștilor, se păstrează nestirbite.

4. Dumineca în care se prăznuiesc Paștile, în intervalul dela 22 Martie până la 25 Aprilie, este întâia de după luna plină astronomică, ce cade în ziua echinocțiului de primăvară (21 Martie), sau în zilele următoare, până în ziua de 18 Aprilie inclusiv, afară de cazul în care acea Duminecă ar coincide cu ziua serbării Paștilor evreiești, când, ca și în cazul în care Paștile noastre ar cădea înainte de cele evreiești, noi ni le vom serba în Dumineca de după Paștile evreiești, dacă acea Duminecă nu trece — nu poate să treacă — de 25 Aprilie, adică peste hotarul stabilit și poruncit de Sfântul întâiul Sinod icumenic dela Niceea.

În cazul acesta întreagă păscălia s'ar plasa în cadrele stabilite de sinodul dela Niceea și nu s'ar face nici o sdruncinare nici față de calculele astronomice, nici în rânduelile bisericeii.

În temeiul acestor considerații Paștile în anul 1926 cad pe ziua de 4 Aprilie a calendarului îndreptat, deodată cu Paștile celorlalți creștini din Apus. Și de aci înainte ar cădea regulat împreună afară de anii în cari Paștile jidovesti cad pe aceeași Duminecă, în care caz Paștile noastre se amână cu o săptămână, ca de es. 1927 și 1932, conform hotărîrilor dela Niceea.

Concluziile la cari ajunge dl Chiricescu sunt juste. Biserica noastră trebuie să accepte adaptarea Păscăliei după calendarul îndreptat, îndreptându-o și pe ea.

Și era bine dacă Sf. Sinod ar fi soluționat

această chestiune în sesiunea din primăvară pentru ca alcătuitoarii calendarelor pe anul viitor să fie orientați și să nu ne trezim la toamnă cu două feluri de calendare românești, cari să producă confuzie în popor.

Constatări și gânduri triste

A-ți observat că ziarele noastre cele mari, au început în timpul din urmă, să aibă pagini speciale săptămânale. Așa de pildă: pagina „femeii”, „pagina militară”, „pagina agricolă”, „pagina sportivă”. Aceste inovațiuni ale ziarelor corespund, fără îndoială unor nevoi reale, despre care ziaristii — oameni cu nasul subțire — și-au dat exact seama și sau ostenit să le satisfacă. Chestiunea feministă începe să aibă, printre noi, importanță deosebită și inimoașele noastre luptătoare, pentru egalizarea în drepturi a femeii cu bărbatul, au lucrat din răspuțeri și au obținut o pagină săptămânală, într'unul din marile cotidiene.

Mai departe, lumea militară are interesele, nevoile, concepțiile și scriitorii ei. Și pentru această lume militară, iată, în chip firesc, încă o pagină specială. Acelaș lucru cu agricultorii noștri, cu dorințele, cu tendințele, cu procedeele lor cele noi și cu miile de lucruri interesante pe cari le au de spus și de desbătut, într'o țară, prin urmare, ca și ei să-și aibă o pagină specială, pagina agricolă.

Dar sporturile? Dar atâtea lume care dă năvală la hippodrom, ca să privească frumoșii cai de curse și să joace la bursa hippodromului, dar atâtea valuri de lume cari se interesează de luptele dela circ, de luptele cu mingea, de alergările pe jos și de câte alte sporturi, cu nume englezești, cari s'au încetățenit la noi?... Toată această lume, pasionată pentru sporturi, a pătruns gălăgioasă, în redacțiile ziarelor bucureștene, și a cerut și a obținut pagini speciale! Și să nu uităm că mai sunt nu știu câte reviste, exclusiv consacrate cailor, boxului, mingei, alergatului pe jos, patinajului, jocului cu săniuțele dela Sinaia și altor petreceri și exerciții similare.

Când te uiți în ziarele noastre și vezi atâtea pagini speciale, este cu neputință să nu te întristezi și să nu te întrebi: Dar pagina bisericăscă, ori măcar pagina religioasă, când va

va veni și ea odată, în atâtea și atâtea valuri de hârtie tipărită?

Feministele, militarii, plugarii, financiarii, iubitorii de sporturi, toți au și pot să cucerească pagini speciale, numai noi, biserica neamului românesc, stăm ca Cenușereasa, după ușă, și trebuie să așteptăm cu săptămânele — adesea, zadarnic — ca să apară, în cutare ziar, un biet articol pe care, cu sfială, l-am înmânat directorului.

Cum se face ca într'o societate atât de mare și care își zice creștină, interesele credinței, nevoile sufletului și atâtea chestiuni, legate de religie și de biserică, rămân deapaururi, nereprezentate și neapărate? Religia în țara românească, n'a fost până azi în stare să-și cucerească, într'un ziar, atâtea vază câtă au putut să-și cucerească boxul, calul cu curse și datul pe ghiață! Oricât ai căuta să micșorezi această constatare ea rămâne în spicioare, ironică și sfidătoare: Casele Domnului — cu toate categoriile lor de închinători — au, în România Mare, mai puțină însemnătate decât grajdurile Marghiloman sau Maltezeanu!

Obstea românească nu are idee precisă despre marile publicații străine, engleze și americane. Fie ziare, fie reviste, aceste publicații au coloane și pagini numeroase, dedicate cu pasiune problemelor religioase și bisericesti. Este cu neputință să dai peste o revistă sau un ziar, tipărit în limba engleză, și să nu găsești, cu bogăție în ele, materie religioasă.

Cât de întristătoare, cât de măhnitoare sunt privelistele dela noi! Sunt oare în țara noastră mai mulți gimnastici, decât creștini, mai mulți bancheri decât preoți, mai mulți feminisți decât pravoslavnicii? Hotărît că nu. Gimnasticii sunt o mână de oameni. Bancherii sunt pe ici pe colo. Feminisții și femenistele sunt pasări cu totul rare. Și cu toate acestea gimnastica, finanele și feminismul au pagini săptămânale speciale, în afară de publicațiile deosebite de cari se bucură!

Această înseamnă că tot ortodoxismul nostru și toate preoșimea noastră, cu ierahie cu tot, n'au găsit, pe lângă directorii ziarelor în ființă, nici o cale deschisă, nici o simpatie și nici o comprehensiune!

Cât va mai dura această situație? Câtă vreme va continua absentismul nostru creștinesc și preoțesc? Convingerile religioase eretice se

răspândesc aprig în straturile populare. Milioane de franci adevărați se cheltuiesc, în țara noastră, cu tipăritul revistelor și broșurilor de propagandă eretică. Dezertările au început și vor spori. Oamenii din alte țări și din alte biserici, deprinși de acasă cu ideea că o credință îți este scumpă în măsura în care jertfesti pentru ea, nu stau de loc la gânduri și, aici, între noi, jertfesc pentru credința lor.

Ce jertfim noi pentru credința noastră? Unde sunt eroinele, unde sunt marile silințe, unde sunt devotamentele noastre pentru biserică și pentru consolidarea ei? Noi n'am fost în stare nici măcar să convingem pe un director de ziar — poate, în inima lui, încă legat unor vagi amintiri de seminar — să se hotărască să ne dea, în popularul organ pe care îl conduce, o pagină, pentru biserică, alături de celelalte, consacrate modelelor, cailor și trântelilor dela circ.

Cine simte, crede și mărturisește urgentele nevoi din biserică noastră, trebuie să se deprindă și cu ideea că acestor nevoi nu poți să le faci față decât cu multe și mărunte jertfe personale.

Să mai trăim cum am trăit până acum în dulcea și calda noastră mediocritate — nu se mai poate. Lumea nu ne mai iartă să fim ca până acum modesti și liniștiți îndeplinitori ai unor obligații tradiționale.

Lumea viea și are azi nevoie să lucrăm pentru ea iarăș cap-de-opere — așa ca în marile epoci ale bisericii creștine. *G. Galaction.*

Investirea nouilor episcopi

După ce noii noștri episcopi Dr. Ion Stroia ca episcop militar și Dr. Grigorie Comșa ca eiscop al Aradului au fost hirotoniți conform prescrișelor canonice, cel dintâi la Mitropolia din București, iar al doilea la Mitropolia din Sibiu, au fost investiți Sâmbăta trecută în palatul regal din Sinaia în demnitatea de episcopi din partea Majestății Sale Regelui.

La această solemnitate au luat parte I. P. S. Patriarhu Miron, I. P. S. Mitropolitul dela Sibiu, dl ministru de culte Lapedat și alți dignitari, precum și o delegație de preoți militari și o delegație a consistorului din Arad.

La orele 11 șijum. înalții prelați, împreună

cu demnitatea și noii aleși au fost conduși la castelul Peleş.

O companie de onoare cu muzica și drapel, din bat. I vânători a dat onorurile.

Au fost primiți de M. S. Regele, care a predat cărjele noilor episcopi și le-a urât păstoriri fericite asupra credincioșilor.

Noii episcopi au răspuns, că se vor sili, să fie la înălțimea chemării, ce li-s'a încredințat.

La ora 1 după investire, cortegiul s'a înapoiat la mănăstire, unde s'a oficiat un serviciu divin.

Apoi înalții prelați și noii episcopi s'au reîntors la castelul Peleş, unde au fost reținuți la dejun de M. S. Regele.

P. S. episcop Dr. Ion Stroia își va lua reședința în Alba Iulia, iar P. S. Dr. Grigorie Comșa va fi instalat în reședința din Arad în 12 Iulie de către P. S. episcop al Caransebeșului.

Cărți bune

Am amintit și noi de repetite ori despre apariția unor volumase în editura bibliotecii „Sămănătorul” din Arad. Se știe că tipografia Diecezană din Arad a înființat această bibliotecă în 1916, primăvara. Numele ei era să fie „Biblioteca Ardealul”, dar autoritățile maghiare de atunci nu au îngăduit. Afară de biblioteca populară a „Astrei” din Sibiu, biblioteca dela Arad este singura care mai poate birui greutatea materiale la noi în Ardeal, și poate oferi publicului broșuri ieftine de 5 și 10 lei.

În această bibliotecă se tipăresc broșuri foarte instructive și ieftine, potrivite pentru propaganda culturală. În vremea din urmă au apărut următoarele:

1. Volbură Poiană: *Ion Burduf*. E o frumoasă povestire care cuprinde simplu și mișcător viața unui copil de plugar moldovean și a mediului în care crește acest copil îndrăgit mai mult de întinsul câmpurilor și desigurile codrilor decât de pereții școlii din satul lui. E viața unui copil până în ceasul în care părăsește școala primară. Prețul 5 lei.

2. Sextil Pușcariu: *Literatura română*. E o privire scurtă asupra literaturii noastre, o rețipărare din italianește după revista „L'Europ Orientale” din 1923, când autorul voia să in-

formeze străinătatea. Scrierea e comprehensivă, limpede și se citește cu un viu interes până la cel din urmă șir. — Prețul 5 lei.

3. I. Agîrbiceanu: *Visurile*. Acest volum are o samă de admirabile povestiri cari fixează pentru totdeauna câteva momente din războiul nostru de întregire. E prinsă cu măiestrie frământarea populației românești a unui sat ardelean de lângă fosta graniță, în preajma și în timpul intrării în retragerii armatei române din Ardeal. — Prețul 10 lei.

4. Gavril Todică: *Urgiile naturii*. În aceasta broșură se dau informații despre nenumăratele urgii deslănțuite de natură asupra oamenilor în cursul vremilor, nepastele cele mai cutropitoare ce s'au abătut vre-odată asupra omenirii. Scrisă limpede, cartea dlui G. Todică se citește ca o cumplită poemă a dezastrelor. — Prețul 5 lei.

5. Emil Isac: *Cartea unui om*. Autorul ne dă în cele 128 de pagini o bogată variație de versuri, articole politice, essay-uri, schițe, poeme, etc., cari toate la un loc ne dau portretul intim al scriitorului și poetului gingaș Emil Isac. În concepția și stilul său, ca într'o oglindă magică se reflectează întreg orizontul intelectual al vremii. — Prețul 10 lei.

6. Horia Teculescu: *Scriitorii ca luptători pentru unirea neamului*. Autorul studiază scrișul românesc începând cu cronicarii și terminând cu cei mai valoroși reprezentanți ai scrișului nostru de astăzi.

În zilele noastre când politicienii strigă că meritul întreg al desrobirii noastre le revine lor și numai lor, volumul dlui Horia Teculescu e cât se poate de binevenit. E un interesant studiu despre contribuțiile scriitorilor noștri la unirea neamului. — Prețul 5 lei.

Recomandăm on. preoțimi aceste broșuri cu toată căldura. Se pot comanda la librăria diecezană din Arad.

O altă bibliotecă apare la Iași sub firma „Presa bună”. Broșurile sunt edate de biserica română catolică din Iași și sunt traduceri din autori străini. Desi au un caracter pronunțat catolic, cuprinsul broșurilor e interesant și istorioarele au un fond moral sguđuitor. Se pot utiliza cu bun folos pentru propaganda morală. Ar fi de dorit ca broșurile ce vor urma să fie desbrăcate de haina confesională pur catolică și adaptate referințele noastre. Pe lângă

o bună localizare ele ar putea face servicii foarte bune moralizatoare și în mâinile poporului. Așa cum sunt însă numai preoții noștri le pot utiliza modificându-le vestmântul. Ca fond moral sunt însă foarte bune. În acest înțeles le recomandăm preoțimei noastre.

Au apărut în vremea din urmă în această bibliotecă.

No. 11—12. *Prizonierul Corsarului*, de F. S. — Prețul 8 lei.

No. 13. *Cea mai bună mostenire de C. v. Schmidt*. — Prețul 4 lei.

No. 14. *Ouăle de Paști* de C. v. Schmidt. — Prețul 4 lei.

No. 15—16. *Sclavii sultanului*, istorioară din Constantinopol de P. Iosif Spilmann S. J. — Prețul 8 lei.

No. 17. *Trandafirul*, istorioară morală de C. v. Schmidt. — Prețul 8 lei.

No. 18—19. *Răzburarea Mercedarului*, povestire din veacul al 13-lea de P. Anton Hunder S. I. — Prețul 8 lei.

No. 20 *Gologani și Galbeni*, istorioară morală de Ch. v. Schmidt. — Prețul 4 lei.

Se pot comanda la adresa „Presa bună”, Iași, Str. Stefan cel mare.

Contribuția poporului

Mântuitorul Isus Christos au zis cătră apostolii săi că: „Nu vă luați cu voi nici traistă, nici merinde; căci Tatăl cel ceresc știe că toate acestea vă trebuiesc vouă”.

Emanând dela acest citat; îmi pun întrebarea oare apostolii s'au folosit de acest sfat pentru subzistența lor?! S'au folosit, pentru că ori unde propovăduiau evanghelia, erau miluiți din partea enoriașilor lor.

În baza acestora; după ce și noi preoțimea suntem propovăduitorii învățăturilor lui Christos; asemenea și noi din partea enoriașilor trebuie să fim susținuți și nu este permis ca să le refuzăm când ei cu drag ne dau obolul lor; pentru prestațiunile noastre săvârșite.

Prin urmare greșesc ceice susțin că preotul să fie plătit numai de stat.

Nu este bine aceasta și din motivul că atunci să rupe orice legătură dintre preot și enoriaș. Preotul care nu mai are nevoie de enoriaș va deveni funcționar și nu-l va mai da atenția pe care ca părinte este dator să o dea. Serviciile

le va face fără simț creștinesc, de mântuială. Preotul se înstrăinează de popor, se ruinează familiaritatea dintre el și enoriași, pe când preotul cu poporul trebuie să fie o familie, unde preotul ca părinte, este conducătorul ei, iar enoriașii sunt copii.

Privită chestiunea din alt punct de vedere și anume: dacă enoriașul simte, că el nu trebuie să dea nimic; atunci cu treabă și fără treabă, el chiamă pe preot la fel și fel de servicii, să-i cetească de deochi, și alte și prin aceasta îi degradează chemarea de părinte al poporului.

Viața familiară dintre preot și enoriaș trebuie să se susțină cu orice preț.

Mântuitorul Isus Christos a zis că „cine servește altarului, dela altar să se hrănească” și nu zice că dela stat. Și oare cine este mai aproape de altar sau susținătorul altarului? Enoriașii, deci se cade să le primim daniile lor.

Prin aceea c'ăprim delă enoriași recompensa prestațiunilor noastre, în el se susține credința veche mostenită dela înaintași și legătura de familiaritate.

Preotul trebuie însă să fie blând și îngăduitor. Poporul nostru e bun și blând și darnic. Iar când observă că preotul lui e adevărat părinte care nu vrea să-l terorizeze sau să-l jefuiască atunci te răsplătește mai bine decât ai aștepta.

Pr. Iustin Teglariu.

ACADEMIA NOASTRĂ TEOLOGICĂ. Institutul nostru teologic se preface începând cu anul școlar 1925 26 în academie teologică cu patru cursuri. Având în vedere că în cel mai scurt timp se va transforma în facultate teologică pe lângă universitate, în viitor se vor primi elevi numai cu examenul de maturitate. Acest institut va fi asimilat cu facultatea din București și Cernăuți.

Atragem atenția preoțimei noastre asupra acestui fapt și o rugăm să îndemne tinerii absolvenți de licee ca să între în această școală, care le poate deschide prospecte frumoase de viitor. Consistorul va face toate înlesnirile financiare posibile.

* * *

Se aduce la cunoștință preoților noștri că cei ce nu au răspuns circularilor date de noi dela 1 Ianuarie până azi, li se dă ultimul termen până la 15 Iulie a. c. Ceice nu satisfac îndatoririlor lor până atunci vor avea să supoarte consecințele, fără nici o considerare.

P. O. D. protopopi sunt rugați să ne aducă la cunoștință până la 31 Iulie pe toți cei renitenți.

* * *

Aviz. Colaboratorii noștri cari doresc să dea articole pentru calendarul nostru pe anul viitor, le vor trimite aici până la 15 August. Articolele să fie scurte, concise și interesante pentru oricine.

* * *

Sfințire de biserică. Duminică în 28 Iunie se face sfințirea bisericii din Lăpusul ungiuresc. Actul acesta va fi săvârșit de P. S. S. episcopul Nichita dela Argeș, asistat de delegații consistorului nostru și de corul episcopiei noastre.

* * *

Patriarhatul din Constantinopol. Conflictul ivit între Grecia și Turcia din cauza expulzării patriarhului Constantin Araboglu e definitiv aplanat.

Săptămâna viitoare va avea loc la Constantinopol alegerea unui nou patriarh în locul demisionatului Constantin al VI-lea.

Pentru a se evita orice neînțelegere, lista candidaților a fost supusă guvernului turc, pentru a șterge pe toți cei care n'ar împlini condițiunile de cetățenie otomană necesare.

Candidații cu șanse mari sunt doi: actualul locțiitor de patriarh, mitropolitul Nicolae al Cezareei și mitropolitul Deracului.

* * *

Pelerinaj la Ierusalim. „Telegraful Român” aduce la cunoștință publică că pe la mijlocul lui Septembrie a. c. se va face un pelerinaj la locurile sfinte, sub conducerea I. P. S. Sale mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, Decursul pelerinajului va dura 2 săptămâni.

Itinerarul va fi până la Constanța cu trenul (reducere 75%). Dela Constanța la Iafa călătoria se va face cu un vapor românesc, cu următoarele prețuri: cl. I. 15 mii lei, cl. II. 10 mii lei, aici se socotește și vipt și la ducere și la întoarcere. Pe cl. III-a se va plăti dus și venit 3000 lei fără cost. Drumul pe mare va ține 4 zile dus și venit cu oprire la Constanti-

nopol. Dela Iafa la Ierusalim drumul se va face cu trenul, care durează trei ore.

Dacă vor permite împrejurările se va face o excursie la Cairo și Alexandria. Instiințările se fac la consistorul din Sibiu.

* * *

Comemorarea lui Eminescu. Implinindu-se, în acest an, 36 de ani dela moartea marelui poet Mihai Eminescu, Duminică trecută s'a făcut comemorarea scriitorului căruia s'a hotărât să i se ridice un vrednic monument. S'a ținut la patriarhie un parastas, la care a slujit S. Sa patriarhul Miron înconjurat de cler. După parastas a urmat un pelerinaj la mormântul poetului în cimiterul Bellu, unde după un scurt serviciu religios s'au depus coroane de flori și au vorbit dnii: general Moșoiu, președinte al comitetului pentru ridicarea monumentului și P. Șeicaru în numele sindicatului ziariștilor. Seara s'a dat festival la Teatrul național cu o conferință a dlui N. Iorga despre Eminescu, și cu recitări și cântece.

* * *

EXPOZIȚIE. In zilele de 15 August până la 30 Septembrie se aranjează o expoziție de obiecte bisericești la Chișinău în Basarabia. Preoții noștri cari au în bisericile lor obiecte vrednice de expus, vor comunica această oficiilor protopopești până la 15 Iulie a. c. pentru ca în caz favorabil să poată fi adunate aici și să fie expuse sub controlul Consistorului nostru.

* * *

Premiu. „Cultura Poporului” acordă un premiu de 800 de lei pentru cel mai bun articol care să se ocupe cu:

Legea învățământului a dlui Anghelescu.

a) Explicarea ei și

b) Modul cum ar trebui aplicată ca să se atingă scopul urmărit de legiuitor.

Terminul concursului e 20 Iulie a. c.

* * *

Sentința în procesul asasinilor din Bihor. Vineri în 19 Iunie s'a pronunțat în procesul asasinilor neuitaților martiri din Bihor, Dr. Ciordas și Bolcaș, proces care s'a desbătut înaintea Curții cu jurați din Oradea-Mare.

Acuzatul principal Magos a fost condamnat la 9 ani închisoare și 7 ani pierderea drepturilor civile, E. Sachs la 1 an și jum. și 6 ani pierderea drepturilor civile. Acest din urmă e di-

rectorul firmei Laroche și Darvas din Luncă și el a ordonat schinuirea și omorîrea țărănilor. Sentința dată la Oradea-Mare este, dacă nu ne înșelăm, întâia pedeapsă care-i ajunge pe aceia, cari /au maltratat populația românească în vreme arăsboiului.

Tribunalul a achitat pe acuzații Carol Toma, Szanto Kelemen, Horvath, Banyai, Klein și Katz, în sarcina cărora nu s'au găsit dovezi suficiente de vinovăție.

Văduvele celor ucisi n'au cerut despăgubiri pentru sine, ci au pretins un milion de lei din care să se facă un fond care să poarte numele celor doi martiri.

* * *

Nenorocire. În dimineața zilei de 10 Iunie, pe câmpul de aviație dela Someș-sat de lângă Cluj, s'a întâmplat o mare nenorocire. Un avion pilotat de căpitanul Bădescu Adrian, având ca însoțitor pe mecanicul Ion Banyai, de la o înălțime de 1000 metri s'a prăbusit la pământ. Trupul nefericitului căpitan a fost făcut bucăți; mecanicul deasemenea a fost zdrobit. Căpitanul era căsătorit și avea numai 28 ani. Mecanicul era și el căsătorit, având un copil.

Acestor victime li-s'au făcut o înmormântare frumoasă, luând parte mii de oameni, îndurați de acest sfârșit trist.

* * *

Pedeapsa lui Dumnezeu. Într'un spital din orașul Marsilia (Franța) au fost aduși în acelaș timp doi răniți, o femeie, rănită de cuțit și un băiat călcat de automobil. Se întâmplase, că un om cu numele Violente să se certe c'o femeie. Di nciartă se iscă bătaie și Violente împântă cuțitul în pieptul femeii, luând-o la fugă. Fugind, tăie calea unui automobil, care îl călcă. Și astfel ajunse deodată cu femeia rănită de el, într'un spital. Se vede, a fost judecata lui Dumnezeu.

* * *

Un purcel cu chip de om. Pe str. Păcurari din Iași, o scroafă a unui gospodar a fătat 16 purcei. Unul din ei avea înfățișarea de om. Purcelul avea maxilarul de jos în chipul unei fețe de copil. Urechea dreaptă era iarăș omească iar în loc de labe avea mâini de om. Poliția a ridicat acest nemaipomenit monstru și l-a dus la institutul anatomiei, spre a fi studiat.

* * *

Dar. Dl Tilică Ioanid a dăruit casa sa din str. Stejar din Iași, universității de acolo, cu dorința ca în localul ei să se facă un cămin studentesc cu numele de Octavian Goga. Căminul va intra în funcțiune anul acesta.

* * *

Fuziune. În 14 Iunie s'a făcut la București fuziunea partidului averescan cu partidul conservator progresist, fost al lui Marghiloman.

* * *

Inaugurarea Ateneului din Turda. La Turda s'a înființat un Ateneu cultural de către intelectualii localnici. Duminica trecută a avut loc inaugurarea lui pe lângă următorul program: La 9.30 primirea dlui N. Iorga la gara Câmpia Turzii. De aici plecarea cu automobilele la Turda. Ora 11.30 inaugurarea Ateneului, cu următoarele puncte: Imnul regal, vorbirea dlui I. Cofescu, președintele Ateneului, salutul societăților culturale din Turda, conferința dlui N. Iorga. Ora 1.20 masă comună.

* * *

Germania se pregătește. Corpurile legiuitoare ale Germaniei au aprobat hotărîrea guvernului de a clădi șase vase de război și anume un incrucișător și cinci torpiloare. — Și Germania mai vorbește de pace!

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhandu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhandu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei

7. Vieța urvei mame credincioase de Dr. I. Lupas — — — 5.— Lei
 8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupas — — — — — 5.— Lei
 9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — — — 5.— Lei
 10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
 11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
 12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — — — 35.— Lei

1—3

CONCURS

După ce la concursul pentru postul de protopresbiter al tractului Alba-Iulia, concurenții n'au satisfăcut tuturor condițiilor prevăzute în acel concurs, prin aceasta se publică un concurs nou cu termen de 30 zile dela primă publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Venitele fasonate în coala B pentru întregirea dotațiunei preoțești dela stat și venitele stolare din parohia centrală Alba-Iulia.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și paușalul ce se va stabili din fondul general administrativ al Consistorului.

3. Retribuția din fondul protopresbiteral al tractului, alimentat din contribuiriile parohiilor și alte resurse.

4. Taxele legale dela vizitațiunile canonice.

Concurenții îndreptățiți își vor înainta cererile înzestrate cu documentele necesare în termenul arătat mai sus, Venerabilului Consistor Eparhial din Cluj, conform concludului Congresual No. 111 din 1888. Dela concurenții din alte diecese, se cere să prezinte și act de învoire dela Chiriarul lor, ca în caz de alegere și numire îi va elibera literile dimisionale.

Alba-Iulia din ședința comitetului protopresbiteral ortodox, ținută la 22 Iunie 1925.

Dr. Seb. Stanca
comis. cons.

Petru Circo
notar al comit.

No. 3910. „Aprobat”.

Cluj din ședința plenară a Consistorului Eparhial ținută la 28 Iunie 1925.

Nicolae
episcop.

L. Curea
secretar.

Anunț. Dorind să adun material practic de combaterea sectarilor, rog pe toți preoții să binevoiască a-mi comunica în scris, cât mai amănunțit, întâmplări în legătură cu sectarii, ca: reveniri la credință (motivele), încercări de treceri neizbutite, împedecate de vre-o nenorocire sau altă întâmplare trezitoare a vechii credințe, convorbiri cu cei ce nu s'au lăsat seduși de sectari, precum și convorbiri cu cei reveniți. Acestea două din urmă sunt cel mai prețios material, putând să avem din el oglindirea învățăturilor rătăcite în sufletele credincioșilor noștri. Intreg materialul va fi selecționat și dat apoi ca documente publicității.

4—4

Protopop: D. Antal Reghin.

No. 183—1925.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de capelan permanent pe lângă oficiul parohial și protopresbiteral din Turda în conformitate cu dispozițiile § 6 din Regulamentul pentru parohii și a rezoluției dlui Ministru al Cultelor dela 27 Ianuarie 1923, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea” și „Telegraful Român”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Dotația dela stat conform cu declarațiile îndeplinite și sesiune parohială de 30 jug. într'un complex.

2. Jumătate din veniturile stolare și regulamentare după funcțiunile preoțești și protoprești îndeplinite de capelan.

3. Locuință în natură dela parohie.

4. Remunerațiile pentru serviciile făcute la spitalul de stat, la penitenciarul Tribunalului și pentru catehizarea elevilor dela scolile de meserii și agricultură.

5. Obligația capelanului va fi să colaboreze permanent în cancelaria protopresbiterală și să substituie în lipsă de protopop cu toate agendele oficiale.

6. Reflectanții cu calificare pentru parohii de clasa întâia își vor înainta cererile instruite în ordine, Consistorului Diecezan din Cluj, care va numi pe capelan în coînțelegere cu reprezentantul oficiului protopopesesc din Turda.

Cluj, din ședința senatului bisericesc ținută la 4 Iunie 1925.

Nicolae Ivan, Episcop, m. p.